

Winter!

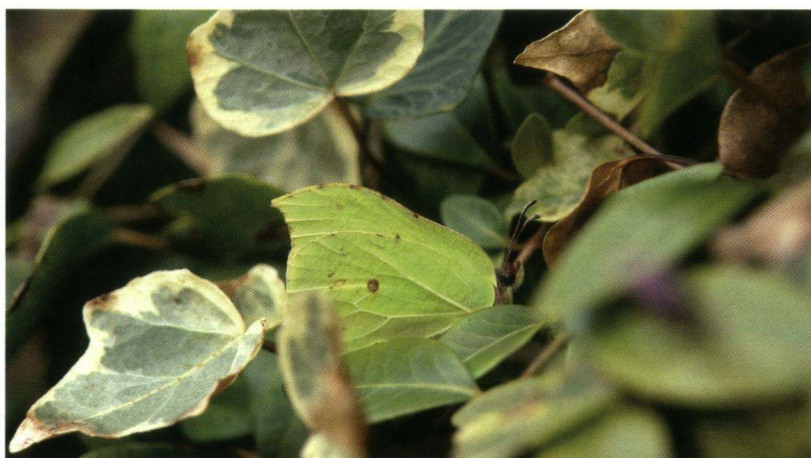
2009 was een mooi vlinderjaar. Er vlogen veel vlinders en enkele soorten deden het bijzonder goed.

Tekst: Een mooi voorbeeld hiervan is de kommavlinder die met name in het binnenland een goed jaar kende. Voor deze soort heeft De Vlinderstichting zich samen met collega-organisaties ingezet om herstelbeheer uit te voeren van enkele open zandgebieden. Zo zijn in 15 gebieden in Drenthe, Gelderland en Brabant kleinschalige plagwerkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de kommavlinder. Naast deze soort profiteren ook andere soorten als blauwvleugelsprinkhaan, tapuit en het hamerblaadje (korstmoss) hiervan. Bijzonder van dit type projecten is dat organisaties beter met elkaar samenwerken door adviezen te geven die voor meerdere soortgroepen belangrijk zijn. Dat is toch vanzelfsprekend, denkt u wellicht, maar helaas werd dat in het verleden nog te weinig gedaan.

In het voorjaar van 2009 waren zeer veel rupsen actief. Veel van hen hebben als vogelvoer gediend, maar ook bijzonder veel rupsen hebben het overleefd. In de afgelopen herfst werden de wintervlinders weer massaal aangetroffen, soms wolven vlinders in het licht van de koplampen. Wie weet krijgen we een herhaling van vorig jaar.

Door het relatief zachte herfstweer vlogen de vlinders en libellen nog lang door. Tot begin december werden de laatste waarnemingen doorgegeven. Daarna werd het snel koud en wit buiten. Op 19 november vond Joost Brouwer een gehakelde aurelia die net uit zijn pop kwam. Vrij laat voor deze soort, maar blijkbaar heeft de pop zich kunnen ontwikkelen op een gunstige plek. Het is te hopen dat deze vlinder een goede plek heeft gevonden voor de winter.

Dat warmte invloed heeft op de ontwikkeling van poppen kan Marjan van Hunsel uit Westerhoven bevestigen.

De citroenvlinder overwintert tussen de bladeren of diep in de struiken en is dan moeilijk te vinden.

In drie provincies werden kleinschalige plagwerkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van de kommavlinder.

Op oudejaarsdag werd ze verrast door een koninginnenpage die binnenshuis op de lidcactus zat. Waarschijnlijk is de pop met een bloempot voor de winter naar binnen gehaald en door de hogere temperatuur in huis zou deze uitgekomen kunnen zijn. Een bijzonder eind van het jaar voor Marjan.

Overwinteren

Omdat we weinig inzicht hebben in de overwinteringsplekken van vlinders, zou het leuk zijn als mensen doorgeven waar ze overwinterende vlinders tegenkomen. Natuurlijk is het bekend dat vlinders ook in bunkers overwinteren, soms zelfs naast de vijandelijke vleermuisen. Daggauwoog en kleine vos komen veel in bunkers voor, waar ze vaak vergezeld worden door roesjes. Deze winter werden hopsnuituitjes gevonden, een soort die zeer weinig in bunkers gevonden wordt. Wellicht treft u ook een daggauwoog of kleine vos aan in uw schuurtje of op zolder. We krijgen maar weinig meldingen van gehakelde aurelia, blijkbaar heeft deze soort een voorkeur voor andere overwinteringsplekken. Ook citroentjes zijn moeilijk te vinden, die zitten vaker tussen bladeren of diep in struiken verstopt. Als u thuis hardhout heeft liggen, pas dan ook op met het weghalen ervan: ook hier kunnen best vlinders tussen zitten die de winter proberen door te komen. Als u ze ergens vindt, geef ze even door!

De vorige winter was koud en droog, wat zeker aan een vlinderrijk 2009 heeft bijgedragen. Deze winter is tot nu toe wederom koud en droog. Hopelijk worden we ook in 2010 weer beloond met veel vlinders.

In de vorige aflevering van 'Opmerkelijk' is een foutje geslopen. Ik meldde dat de daggauwoog niet helemaal goed ontwikkeld was. Dat was niet waar, er zijn alleen enkele achterlijfs-segment-ringen van de pophuid om het achterlijf van de vlinder blijven zitten. De vlinder zal er verder weinig last van hebben. Terecht opgemerkt door enkele lezers, waarvoor dank!